

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 315/2019
19.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Виолета Тасић адвокат из ..., против тужене Општине ... - Општинске управе, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 553/18 од 13.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 19.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 553/18 од 13.09.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П1 5/17 од 20.11.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из села ... и утврђено да је тужена Општина ... - Општинска управа у поступку избора кандидата по огласу за избор инспектора за заштиту животне средине од 13.05.2009. године, од доношења прве одлуке о избору кандидата по означеном огласу од 30.06.2009. године до доношења коначне одлуке о избору од 17.07.2017. године, континуирано вршила дискриминацију према тужиоцу нарушавањем једнаких могућности за заснивање радног односа тако што је више пута доносила незаконите одлуке о избору кандидата, и то: одлуку о избору кандидата ББ од 30.06.2009. године, одлуку о избору кандидата ВВ од 07.03.2012. године, одлуку о избору кандидата ВВ од 10.02.2015. године и одлуку о поништају огласа за избор инспектора за заштиту животне средине од 13.05.2009. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на огласној табли Општине - Општинске управе објави правноснажну пресуду у року од осам дана по правноснажности под претњом извршења. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да на име трошкова спора плати тужиоцу 54.000,00 динара у року од осам дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 553/18 од 13.09.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Лесковцу П1 5/17 од 20.11.2017. године тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца АА из села ..., Општина ... којим је тражио да се утврди да је тужена Општина ... - Општинска управа у поступку избора кандидата по огласу за избор инспектора за заштиту животне средине од 13.05.2009. године, од доношења прве одлуке о избору кандидата по означеном огласу од 30.06.2009. године до доношења коначне одлуке по избору од 17.07.2017. године, континуирано вршила дискриминацију према тужиоцу нарушавањем једнаких могућности за заснивање радног односа тако што је више пута доносила незаконите одлуке о избору кандидата, и то одлуку о избору кандидата ББ од 30.06.2009. године, одлуку о избору кандидата ВВ од 07.03.2012. године, одлуку о избору кандидата ВВ од 10.02.2015. године и одлуку о поништају огласа за избор инспектора за заштиту животне средине од 13.05.2009. године, да се обавезе тужена да на огласној табли Општине ... - Општинске управе објави правноснажну пресуду у року од осам дана од правноснажности и да тужиоцу надокнади трошкове поступка. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка које су у члану 407. став 1. тачка 2. и 3. наведеног закона предвиђене као разлог за овај ванредни правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац се као незапослено лице јавио на оглас који је тужена објавила 13.05.2009. године ради пријема у радни однос на послове инспектора заштите животне средине у Општинској управи. Тужилац је испуњавао све услове по наведеном огласу са допуном од 20.05.2009. године, али је тужена 04.06.2009. године донела одлуку о избору и пријему у радни однос другог кандидата ББ. Наведена одлука поништена је пресудама донетим у посебним парницама које су покренули тужилац и неизабрани кандидат ВВ. Овим пресудама наложено је туженој да изврши поновни избор по пријављеном огласу. Тужена је у поновном избору донела одлуку од 07.03.2012. године о избору кандидата ВВ, која је поништена правноснажном пресудом донетом у поступку који је тужилац покренуо. Извршавајући налог из правноснажне пресуде да изврши поновни избор, тужена је 10.02.2015. године донела одлуку о поновном избору кандидата ВВ. И ова одлука тужене поништена

је правноснажном пресудом донетом по тужиочевој тужби. По доношењу ове пресуде тужена не врши нови избор већ доноси одлуку од 22.05.2016. године којом поништава оглас од 13.05.2009. године са допуном од 20.05.2009. године, али је тужилац у судском поступку издејствовао правноснажну пресуду о поништају и ове одлуке тужене. Тужена је, одлуком од 19.06.2017. године, изабрала тужиоца и са њим је 24.07.2017. године засновала радни однос на неодређено време.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев. По налажењу овог суда, у конкретном случају постоји посебан случај дискриминације предвиђен чланом 16. Закона о забрани дискриминације - дискриминација у области рада, у односу на тужиоца као лице које тражи запослење. Тужена је, по схватању првостепеног суда, уместо да по објављеном огласу изабере тужиоца као незапослено лице доносила одлуке о избору других пријављених кандидата које су поништаване као незаконите, и тако континуирано нарушавала једнаку могућност тужиоца за заснивање радног односа.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По схватању тог суда, тужилац није доказао да га је тужена дискриминисала по основу неког његовог личног својства тако што је, вршећи дискреционо право да одлучи са ким ће засновати радни однос, доносила одлуке о избору другог пријављеног кандидата које је тужилац у поступку судске заштите поништавао.

По налажењу Врховног касационог суда, у овом спору другостепени суд је одлучио правилном применом материјалног права.

Поднетом тужбом тужилац тражи заштиту од дискриминације, тврдећи да је дискриминисан по основу својства незапосленог лица јер је тужена континуирано доносила одлуке о избору других кандидата - запослених лица, иако је он као незапослено лице по Закону о запошљавању имао предност.

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник Републике Србије“, број 22/09) уређује општу забрану дискриминације, облике и случајеве дискриминације и поступак заштите од дискриминације (члан 1. став 1). Одредбом члана 2. став 1. тачка 1. наведеног закона прописано је да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључење, ограничење или давање првенства) у односу на лице или групе лица као и на чланове њихових породица, или на њима блиска лица, на отворен или прикривен начин који се заснива на неком личном својству наведеном у тој одредби и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима. Према том закону, дискриминација може бити непосредна (члан 6) и посредна (члан 7). Посебан облик дискриминације - дискриминација у области рада, предвиђена је чланом 16. став 1. тог закона тако што је прописана забрана дискриминације у области рада, односно нарушавање једнаких могућности за заснивање радног

односа или уживања под једнаким условима свих права у области рада, као и на заштиту од незапослености. Сходно ставу другом ове одредбе, заштиту од ове дискриминације ужива и лице које тражи посао.

Одредбом члана 18. Закона о раду прописана је забрана непосредне и посредне дискриминације лица које траже запослење као и запослених, с`обзиром на њихова лична својства наведена у тој одредби или нека друга лична својства. Под непосредном дискриминацијом, у смислу тог закона, сматра се свако поступање које је узроковано неким од основа из члана 18. којим се лице које тражи запослење, као и запослени ставља у неповољнији положај у односу на друга лица у истој или сличној ситуацији, као и да посредна дискриминација постоји када одређена на изглед неутрална одредба, критеријум или пракса ставља или би ставила у неповољнији положај у односу на друга лица лице које тражи запослење, као и запосленог због одређеног својства, статуса, опредељења или уверења из члана 18. тог закона (члан 19).

У конкретном случају, у поступку одлучивања о избору кандидата са којим ће тужена засновати радни однос по објављеном огласу није извршена дискриминација тужиоца по неком од основа - неком личном својству наведеном у члану 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације, односно члану 18. Закона о раду. Незапосленост се не може сматрати личним својством тужиоца у смислу означених одредби, па су зато неосновани наводи ревизије о посредној дискриминацији, засновани на ставу тужиоца да је као незапослено лице имао предност код избора у складу са чланом 44. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености. Означена одредба налази се у делу наведеног закона којим је уређена активна политика запошљавања. Из њене садржине произилази да незапослено лице има предност у односу на лице које тражи промену запослења у поступку посредовања у запошљавању, односно приликом повезивања лица које траже запослење са послодавцем ради заснивања радног односа или другог радног ангажовања. Осим тога, пропусти у поступку избора кандидата отклоњени су правним средствима које је тужилац имао на располагању и користио у поступцима пред судом.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Тужилац није успео у поступку по ревизији и зато нема право на накнаду трошкова тог поступка, због чега је применом члана 165. став 1. у вези члана 153. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић